

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

Cap. I. De Oceano Eoo, Australi & Occidentali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

LIBER SEXTVS.

DE MARIBVS.

MARE (à Platone apud Strabonem lib. 7. περιηροδιδασκαλον, & ab iis fugiendum qui benè moratam Remp. habere vellent) creditum est ab Antiquis rei literariæ luminibus terram omnem ambire. Ita cecinit Orpheus Eustathio teste: ita Homerus à quo ideò dictum est ἀπορροον quod in se redeat, & refluat. Legatur Strabo lib. 1. vbi id fusè probatur. Dixi *antiqua rei literariæ lumina*. Scio enim Ptolemæum, & eius asseclam Marcianum Heracleotem hanc maris ἀπορροον vehementer improbasse. Herodotus autem in Melpomene saltem eâ de re dubitauit.

Iam verò Mare hoc in genere diuiditur in *Exterius, & Interius*. De Interiori agemus cap. 3. *Exterius* ita dictum est quod *extra* columnas Herculis extenderetur; & propriè dicitur *Oceanus* à voce Ωκεός quòd reciprocationibus cōcitatissimè feratur vt vult Polyh. cap. 26. vel à voce Κυάρεος, vt ait Isidor. quam tamen malè vertit *purpureus*, cùm *ceruleus* exponere debuisset. Dicitur & *Atlanticum* & *Magnum*, ait Suidas, de quibus nominibus mox agemus. *Oceanus* autem ille, in quatuor partes ab omnibus antiquis dispescitur: quâ spectat *Ortum* vocatur *Eous*; quâ *Occidentem*, *Occidentalis*; ad *Boream*, *Septentrionalis*; ad *Meridiem*, *Australis*: de quibus agendum nobis singularim.

CAPVT I.

De Oceano Eoo, Australi, & Occidentali.

§. 1. De Eoo.

EOVVS seu ORIENTALIS à voce ἠός nomen habet. Malè Dionysio Afro *Indicum* mare appellatur, quantumlibet eum excusare nitatur eius interpretes Eustathius, nisi Sinas cum Indis confundere velimus. Apud Solinum cap. 26. fit mentio Oceani

N ij

MARE EXTERIVS SEV OCEANVS, LE GRAND OCEAN, SECVNDVM ANTIQVOS ATLANTICVS.

E O V S } Eovs : ab Oriente sic dictus, partie de la Chine; Archipel de S. Lazare & l'Anchidol.
 la mer du }
 Levant. } S E R I C V S : à Seribus populis nomen accepit, partie de la mer de la Chine.

OCCIDENTALIS, la mer Occidentale, ou du Ponant, & l'Ocean Ethiopique du costé d'Occident.

S E P - T E N - T R I - O - N A - L I S .	B R I - T A N - N I - C V S .	C A L L A I C V S à Callæcis, ceux de Gallice : partie de la coste de Biscaye.
		C A N T A B R I C V S , à Cantabris, ceux de Biscaye: partie de la coste de Biscaye.
		A Q V I T A N I C V S , la coste de Guienne.
		V I R G I N I V S , partie du Canal de S. George, ou de Farisi, vulgò, Mor Veridh.
		B R I T A N N I C V S , la mer Britannique, ou la Mâche.
		G E R M A N I C V S , aliter MORIMARVSA , la mer d'Allemagne, ou Germanique.
		H I B E R N I C V S , partie du Canal de S. George, ou de Farisi, vulgò Mor Veridh.
D E V C A L E D O N I V S , The Deucalidon, la mer Caledonienne.		

A R C - T O V M M A R E .	A L M A C H I V M , seu S C Y T H I C V M , la mer des Tartares, ou de Tabin.
	C H R O N I V M , seu S A R M A T I C V M , Niarenmore : & Peizorke : & Mirmanskou.
	P I G R V M , vbi Thule, partie de la mer Caledonienne.

A V S T R A L I S , la mer Australe, quibusdam la mer des Indes.	E R Y T H R A E V S } la mer rouge.	I N D I C V S , la mer des Indes.
		A R A B I C V S S I N V S , la mer de la Mecque.
		P E R S I C V S S I N V S , le Golphe Elcatif.
	A R A B I C V M M A R E , coste d'Arabie.	
		E T H I O P I C V S , l'Ocean Ethiopique du costé d'Orient.

SERICI, vbi etiam ab Eoo distinguitur; sed fortè vt species à genere. Itaque pars Oceani Orientalis versus Boream dicta est *Oceanus Sericus*, pars Meridionalis nomen generis retinuit.

§. 2. De Oceano Australi.

GRÆCIS Νότιος nuncupatur & Μεσημβρινή θάλασσα, item & *Indicum Mare* à plerisque veterum; sed tum pars pro toto vsurpatur: nam diuiditur in mare *Indicum*, *Erythraeum*, & *Aethiopicum*.

INDICVM dicitur mare ad fauces vsque Sinus Persici, & nomen habet ab *Indis* populis, licèt & alias gentes Imperij Persici alluat.

ERYTHRÆVM mare, seu RVBRVM porrigitur à finibus *Carmanix*, ad *Frassum* vsque Promontorium, iuxta Ptolemæum, qui *Aethiopicum* non agnouit; meliùs ad *Aromata* pro. le *Cap de Guardafu*. Diuiditurque in tres partes apud Plinium lib. 6. cap. 24. in duas effusiones seu Sinus *Persicum*, & *Arabicum*, quem Eustathius *Aethiopicum* nominat, & mare vtrumque committens quod *Azanius Oceanus* dicitur, apud Scriptores vitæ Alexandri *Arabicus*. Quidam tamen existimant *Azanium Oceanum* complecti simul *Aethiopicum* & *Erythraeum*, quod non ausim improbare. Dicitur autem *Erythraeum* vel *Rubrum*: *Primò* à colore apparente qui à sole existit, vt vult Strabo; vel à reflexione montium combustorum vt credit Eustathius. *Secundò* à fonte miniato qui in hoc mare cadit; ita Ctesias Gnidius apud Strabonem. *Tertiò* ab *Erythra* homine Persa, cuius auspiciis in insulas huius maris Colonix deductæ sunt, sic Agatharcides. *Quartò* ab *Erythra* Persei filio qui in Ogyri insula regnavit, vt ait Plinius. *Quintò* ab arenis flauis; *Sextò* à pluuiis decurrentibus ex montibus quos adurit Sol; quarum opinionum meminere Plinius, & Eustathius.

ÆTHIOPICVS cuius meminere Dionysius, & Solinus, apud quem tamen perperam nominatur *Ægyptius* cap. 26. pars νοτία θάλασσα ab Eustathio nuncupatur.

§. 3. De Oceano Occidentali.

DICITVR aliter *Atlanticus* ab Atlante monte Mauritanix:

Hæc tamen vox apud Tull. 7. de Rep. tribuitur toti *Oceano*. Item *Hesperius* ab Hespero Stella; vnde & mare *Vespertinum* apud Martianum Capellam appellatur. Præterea *Magnum* apud Plinium lib. 3. cap. 5. Quod nomen sumitur quoque apud Ciceronem pro toto Oceano.

Iam verò limites eius statuuntur à Ptolemæo linea ducta ab *Aratro* Promontorio ad *Hiberniam*; nam quidquid ab hac lineâ in Orientem vergit tribuitur Oceano Boreali: quamquam Historici loquantur aliter, cùm Plutarchus in *Cæsare Gallicum fretum* in Atlantico collocet, & Zosimus tradat *Rhenum* in Atlanticum effundi.

CAPVT II.

De Oceano Boreali.

OCEANVS ab *Aratro* Prom. le *Cap de Fine terre*, ad Septentrionem diffusus aliquando *Borealis* sæpè *Septentrionalis*, nonnumquam *Arctous* nominatur. Quamquam *Arctoum Mare* maxime de eo dicatur quod Britannicis insulis circumfunditur, & *Britannicum* ferè dicitur. Itaque Oceanus Borealis rectè diuiditur in *Britannicum* seu *Arctoum*, & *Hyperboreum*, seu *Glaciale*, illud complectitur *Callaicum*, *Cantabricum*, *Gallicum*, *Verginium*, *Hibernicum*, *Deucalædonium*, *Britannicum* propriè dictum, *Germanicum*; hoc *Almachium*, *Chronium*, & *Pigrum*.

§. I. De mari Britannico, vel Arctoo.

CALLAICVS Oceanus nobis suggeritur à Plinio lib. 4. cap. 21. & 22. vbi perperam vocatur *Gallicus*, in vulgatis Codicibus; sed cùm certum sit apud Plinium *Gallicum*, non vltra *Pyrenæum* procedere, sequimur M. S. A *Callaicis*, vel *Gallecis* nomen habet, & ab *Aratro* Pro. ad *Scythicum*, aut paulò vltra promouetur.

CANTABRICVS reliquam *Hispaniæ* oram alluit ad *Pyrenæos* vsque montes. Ptolemæus tamen quia *Callaicum* omisit, huc ad *Aratro* Promontorium promouet. At Marcianus Heracleotes capite *Arctoo* cum *Arctoum* de nomine communi dicit.